MINISTER INFRASTRUKTURY

Warszawa, dnia 03 marca 2022 r.

Znak sprawy: DGM-6.002.4.2022

Pani
Maria Koc
Przewodnicząca Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności

Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych

Szanowni Państwo Przewodniczący,

odpowiadając na pismo z dnia 9 lutego 2022 r. (znak: BPS.DKS.KS.0330.3.2022), w związku z planowanym posiedzeniem wspólnym Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności, Komisji Infrastruktury, Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu oraz Komisji Środowiska, niniejszym przekazuję informacje na temat przygotowania portu instalacyjnego oraz portów serwisowych do rozpoczęcia budowy i serwisu morskich farm wiatrowych.

Ministerstwo Infrastruktury aktywnie uczestniczy w projekcie rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w Polsce, za który odpowiada, powołany przez Pana Mateusza Morawieckiego - Prezesa Rady Ministrów, Pełnomocnik Rządu do spraw Odnawialnych Źródeł Energii - Pan Ireneusz Zyska, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Ministerstwo Infrastruktury niezmiennie stoi na stanowisku, że odpowiednio przygotowane polskie porty morskie powinny być tzw. „portami pierwszego wyboru" do obsługi instalacyjnej i serwisowej projektów morskich farm wiatrowych, jakie planowane są w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej na Bałtyku.

Poprzez szerokie włączenie polskich portów morskich w projekt polskiego offshore wind uda się realnie zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne państwa przy pełnym poszanowaniu wymogów środowiskowych, a także - co równie istotne - zapewnić sprawny i skuteczny rozwój nowego sektora gospodarki z możliwie największym udziałem podmiotów krajowego łańcucha dostaw (tzw. local content) – na czym skorzysta cały system społeczno-gospodarczy Polski.

Mając na uwadze powyższe, resort podejmuje szereg działań mających na celu przygotowanie wymaganego zaplecza portowego pod offshore wind w Polsce, zgodnie z zakresem swojej właściwości.

Potwierdzeniem aktywności Ministerstwa Infrastruktury w analizowanym obszarze jest m.in. przygotowywanie odpowiednich rozwiązań prawnych, zabezpieczanie potrzebnych środków finansowych na inwestycje, a także udział w inicjatywach sektorowych ukierunkowanych na dostosowanie - przy zaangażowaniu wielu różnych interesariuszy - polskich struktur portowych do obsługi morskiej energetyki wiatrowej w Polsce.

Szczególnego podkreślenia wymaga to, że rozwoju sektora offshore wind - w tym także w obszarze zaplecza portowego offshore wind - nie należy wiązać wyłącznie z działaniami po stronie rządowej, czy ministerialnej. Kluczową rolę w tym procesie odgrywają podmioty branżowe, w tym deweloperzy morskich farm wiatrowych oraz operatorzy terminali. To właśnie oni budują morskie farmy wiatrowe, operują na komponentach turbin, i w tym celu wykorzystują dedykowaną infrastrukturę w portach – swoją działalnością biznesową bezpośrednio kształtując warunki niezbędne do przygotowania odpowiedniego zaplecza pod offshore wind w konkretnej lokalizacji, w konkretnym porcie.

Potwierdzają to przykłady zarówno z zagranicy, jak i z kraju – gdzie poszczególne porty morskie dostosowywane są do potrzeb obsługi instalacyjnej i serwisowej morskich farm wiatrowych, przy aktywnym zaangażowaniu - w tym finansowym - korzystających z nich deweloperów oraz operatorów. W takim też kierunku, zgodnie z powyższym modelem – rozwijane są polskie porty morskie.

Rozbudowa Portu Morskiego w Gdańsku

W dniu 11 lutego 2022 r., Minister Aktywów Państwowych wystąpił do Ministra Infrastruktury z wnioskiem o zmianę uchwały Rady Ministrów nr 104/2021 z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie terminala instalacyjnego dla morskich farm wiatrowych (RM-06111-82-21), zmierzającą do uznania Portu Gdańsk jako lokalizacji terminala instalacyjnego, który ma powstać w terminie do dnia 1 czerwca 2025 r.

Z informacji przekazanych przez Ministerstwo Aktywów Państwowych wynika, że poczynione zostały uzgodnienia przez spółki objęte nadzorem właścicielskim Ministra Aktywów Państwowych, odpowiedzialne za realizację ponad 60% planowanych w Polsce inwestycji offshore wind, tj. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i PKN ORLEN S.A., ich spółki zależne oraz pośrednio nadzorowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, co do wskazania portu zewnętrznego w Gdańsku, jako portu spełniającego wszystkie kryteria inwestorów branżowych i pozwalającego na terminową realizację I fazy rozwoju sektora morskiej energetyki wiatrowej w Polsce.

Ministerstwo Infrastruktury prowadzi już działania w tym zakresie. Przygotowany został projekt uchwały Rady Ministrów *zmieniającej uchwałę w sprawie terminala instalacyjnego dla morskich farm wiatrowych*, który jest już procedowany. Dokonano wpisu w wykazie prac legislacyjnych i programowych RM pod numerem ID232 (planowany termin przyjęcia projektu przez RM - w I kw. 2022 r.). Projekt w dniu 24 lutego 2022 r. został przyjęty przez Stały Komitet Rady Ministrów. W dniu 25 lutego 2022 r. skierowany został do rozpatrzenia przez RM.

Projekt przewiduje zmianę w zakresie uznania jako lokalizacji terminala instalacyjnego Portu Gdańsk, wskazując również, zgodnie z ww. ustaleniami, że terminal ten powstanie w porcie zewnętrznym, tj. części portu powstałej w wyniku zalądowienia przez przekształcenie akwenu (gruntu pokrytego wodami) w ląd (grunt niepokryty wodami) - w terminie do dnia 1 czerwca 2025 r.

Działania na rzecz zapewnienia w polskich portach odpowiednich warunków do obsługi projektów morskich farm wiatrowych, jakie planowane są na Bałtyku w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej, podejmuje także administracja morska. **Urząd Morski w Gdyni odpowiada za realizację dwóch inwestycji, mających na celu przygotowanie portów serwisowych offshore wind w Łebie i Ustce.**

Rozbudowa Portu Morskiego w Ustce

1. Zakres i cel projektu:

Poprzez rozbudowę portu możliwa będzie obsługa serwisowa morskich farm wiatrowych, co docelowo przyczyni się do transformacji energetycznej i umożliwi wytwarzanie tzw. „zielonej" energii. Ponadto, realizacja wpłynie na zwiększenie aktywności gospodarczej regionu oraz komplementarność powiązań infrastruktury.

Działania inwestycyjne związane z budową falochronów oraz bezpiecznego toru wodnego w obszarze Portu Morskiego w Ustce wpłyną pozytywnie na rozwój terenów przyległych. Planowane zmiany umożliwią rozwój portu i nie naruszą jego obecnych możliwości w zakresie obsługi rybołówstwa i turystyki. Planowane jest wykonanie I etapu inwestycji.

2. Główne założenia:

- Modernizacja falochronu wschodniego,
- Budowa nowego falochronu zachodniego,
- Budowa terminali portowych,
- Roboty czerpalne z oznakowaniem nawigacyjnym,

- Droga dojazdowa.

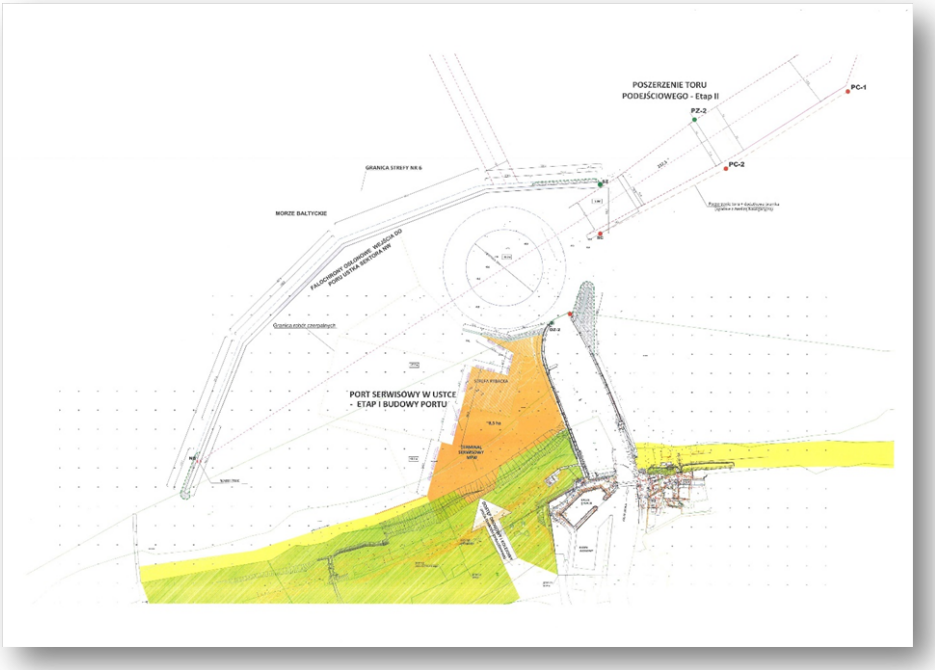

Rys. 1. Port serwisowy offshore wind w Ustce

3. Szacowana wartość: ok. 1 mld zł brutto.

4. Planowany okres realizacji: 2022-2026 (przy założeniu otrzymania finansowania w III kw. 2022 r.).

5. Źródło finansowania: Krajowy Plan Odbudowy (Recovery and Resilience Facility – RRF) oraz budżet państwa.

6. Harmonogram:
   - w III kw. 2020 r. opracowana została koncepcja,
   - w I kw. 2021 r. wykonana została analiza falowania i analiza nawigacyjna z symulacją ruchu statków,
   - w IV kw. 2021 r. wykonane zostały roczne monitoringi przedinwestycyjne (ornitologiczny oraz ichtiologiczny),
   - w II kw. 2022 r. opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego (z częścią kosztową, projektem robót geologicznych, wnioskiem na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp i konstrukcji w polskich obszarach morskich - w IV kw. 2022 r. uzyskanie decyzji),
   - w III / IV kw. 2022 r. opracowanie raportu oddziaływania na środowisko i złożenie wniosku o wydanie decyzji środowiskowej,
   - w IV kw. 2022 r. ogłoszenie przetargu na wybór generalnego wykonawcy w formule „zaprojektuj i wybuduj”,
   - w IV kw. 2022 r. ogłoszenie przetargu na wybór Inżyniera Kontraktu,
   - w II kw. 2023 r. wybór wykonawców,
   - w III kw. 2026 r. zakończenie realizacji inwestycji.

<u>Rozbudowa Portu Morskiego w Łebie</u>

1. Zakres i cel projektu:

Poprzez rozbudowę portu możliwa będzie obsługa serwisowa morskich farm wiatrowych, co docelowo przyczyni się do transformacji energetycznej i umożliwi wytwarzanie tzw. „zielonej” energii. Poprawione zostanie także bezpieczeństwo wejścia do portu. Ponadto, realizacja wpłynie na zwiększenie aktywności gospodarczej regionu oraz komplementarność powiązań infrastruktury.

Działania inwestycyjne związane z budową falochronu oraz nowego basenu portowego w obszarze Portu Morskiego w Łebie wpłyną pozytywnie na rozwój terenów przyległych. Planowane zmiany umożliwią rozwój portu i nie naruszą jego obecnych możliwości w zakresie obsługi rybołówstwa i turystyki.

2. Główne założenia:

- Budowa nowego falochronu / modernizacja istniejącego układu falochronów,
- Budowa basenu portowego z nabrzeżami,
- Roboty czerpalne.

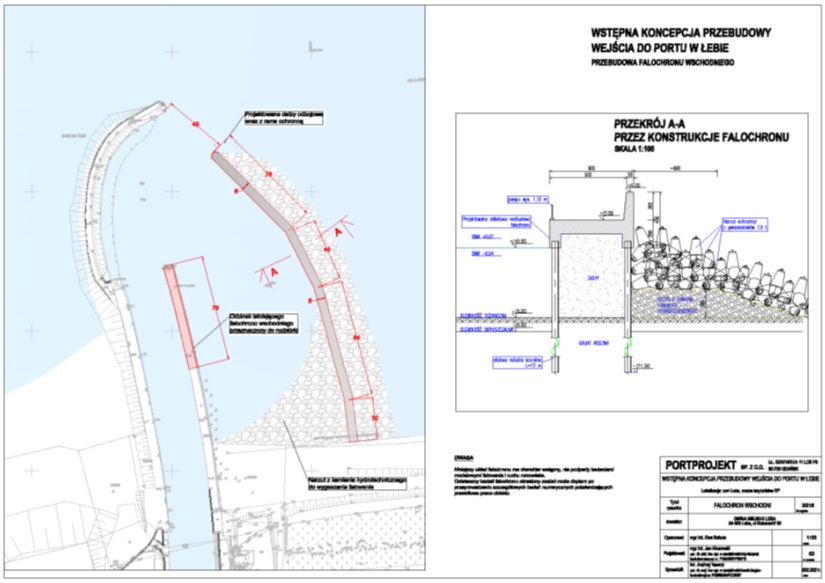

Rys. 2. Port serwisowy offshore wind w Łebie

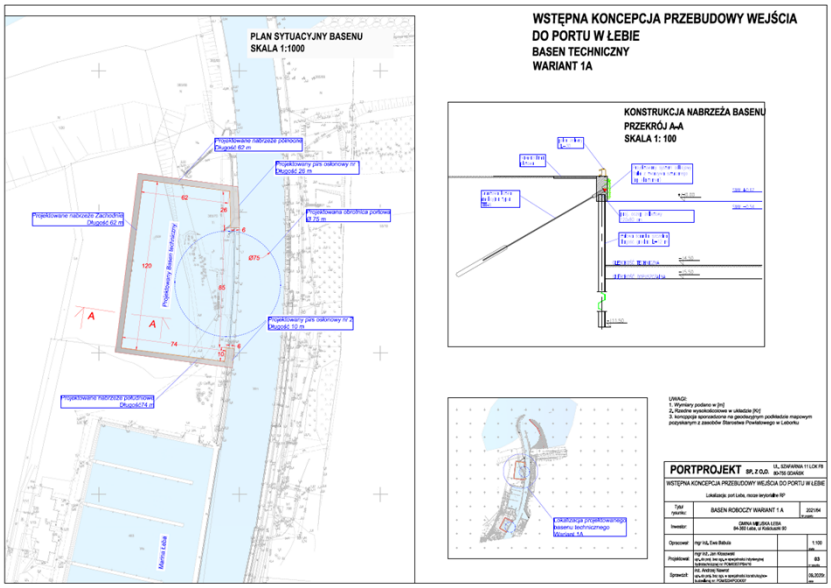

Rys. 3. Port serwisowy offshore wind w Łebie

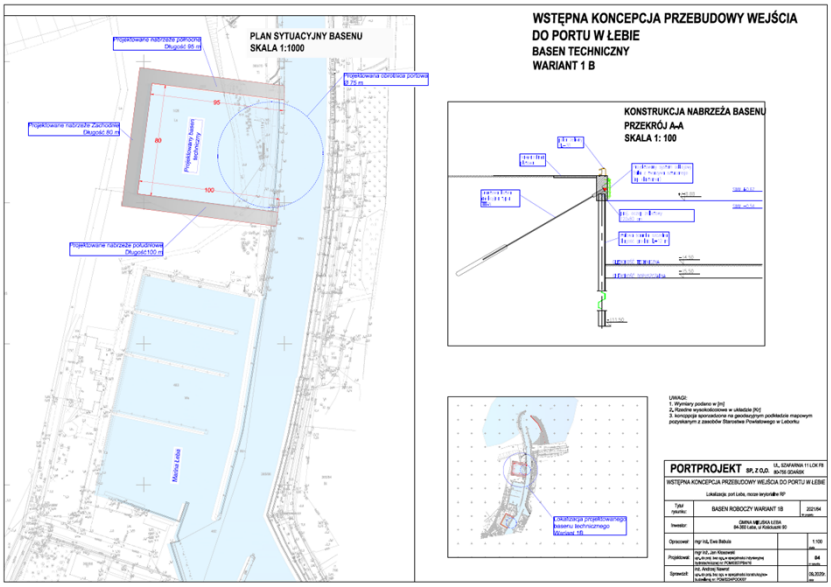

Rys. 4. Port serwisowy offshore wind w Łebie

3. Szacowana wartość: ok. 70 mln zł brutto.

4. Planowany okres realizacji: 2022-2026 (przy założeniu otrzymania finansowania w III kw. 2022 r.)

5. Źródło finansowania: Krajowy Plan Odbudowy (Recovery and Resilience Facility – RRF) oraz budżet państwa.

6. Harmonogram:
   - w IV kw. 2022 r. ogłoszenie postępowania na opracowanie koncepcji z analizami dla wybranego wariantu Programu Funkcjonalno-Użytkowego (z częścią kosztową, projektem robót geologicznych, wnioskiem na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp i konstrukcji w polskich obszarach morskich; w I kw. 2023 r. opracowanie PFU, w III kw. 2023 r. uzyskanie decyzji na wznoszenie),
   - w IV kw. 2023 r. opracowanie raportu oddziaływania na środowisko i złożenie wniosku o wydanie decyzji środowiskowej,
   - w IV kw. 2023 r. ogłoszenie przetargu na wybór generalnego wykonawcy w formule „zaprojektuj i wybuduj”,
   - w IV kw. 2023 r. ogłoszenie przetargu na wybór Inżyniera Kontraktu,
   - w II kw. 2024 r. wybór wykonawców,
   - w III kw. 2026 r. zakończenie realizacji.

Planowane do realizacji przez Urząd Morski w Gdyni inwestycje w Porcie Ustka i Porcie Łeba są zgodne z zapisami przyjętego planu zagospodarowania.

W ramach opracowywanego przez urzędy morskie projektu planu zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich w skali 1:200 000 przeanalizowano funkcje, jakie pełnią obecnie mniejsze porty, a także potencjalne kierunki ich rozwoju. W analizie wskazuje się na potencjał portów środkowego wybrzeża, jako miejsce usług związanych z budową i eksploatacją elektrowni na morzu.

W przyjętym planie zagospodarowania przestrzennego[1] akwenom wokół portów m.in. w Ustce, Łebie i Władysławowie nadano funkcję podstawową lp (funkcjonowanie portu lub przystani), jednocześnie wskazując na poniższe uwarunkowania:

- Karta POM.28.lp – „Port Ustka może stać się portem bazowym dla usług związanych z budową i eksploatacją elektrowni na morzu”;

[1] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000 (Dz. U. z 2021 r. poz. 935).

- Karta POM.35.lp – „Port Łeba może stać się portem bazowym dla usług związanych z budową i eksploatacją elektrowni na morzu”;

- Karta POM.64.lp - „Port Władysławowo może stać się portem bazowym dla usług związanych z budową i eksploatacją elektrowni na morzu”.

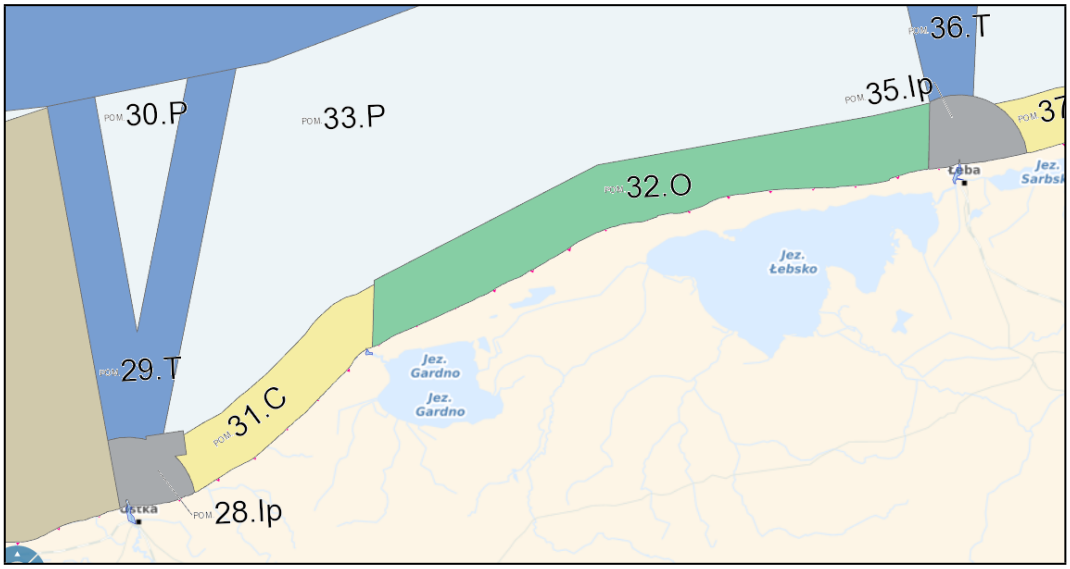

Rys. 5. Plan zagospodarowania przestrzennego

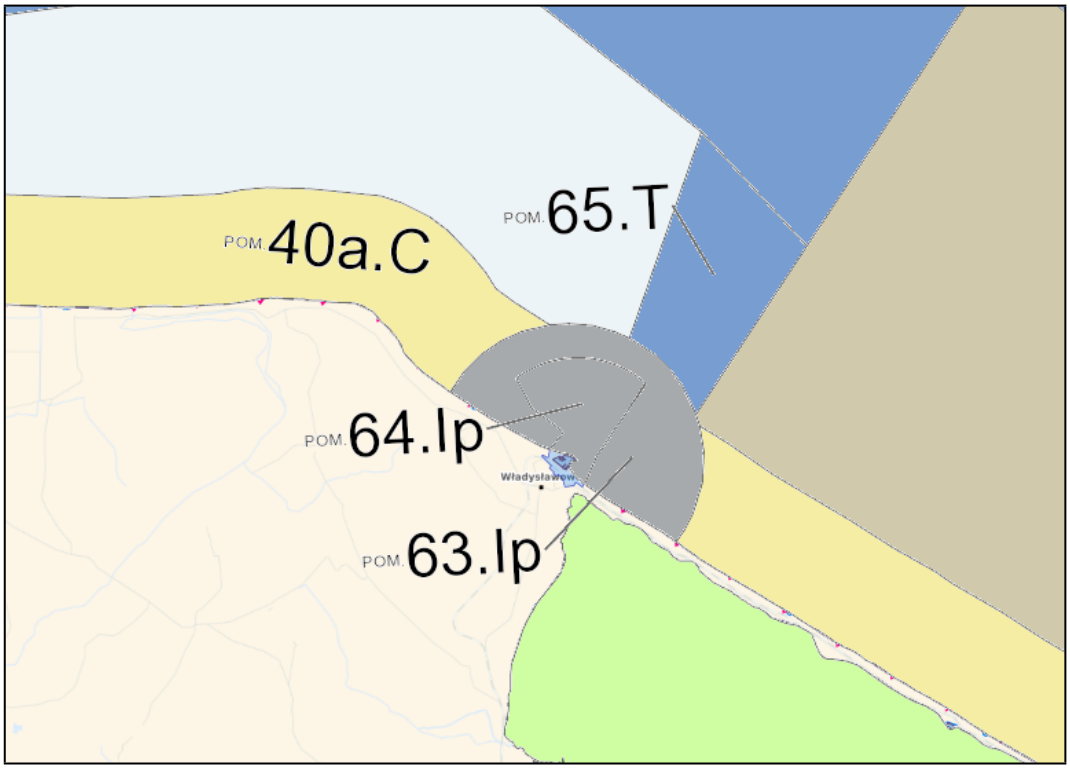

Rys. 6. Plan zagospodarowania przestrzennego

Plan zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000 obejmuje redy portów w Gdyni i Gdańsku, którym zgodnie z zapisami planu przypisano funkcję podstawową lp (funkcjonowanie portu lub przystani).

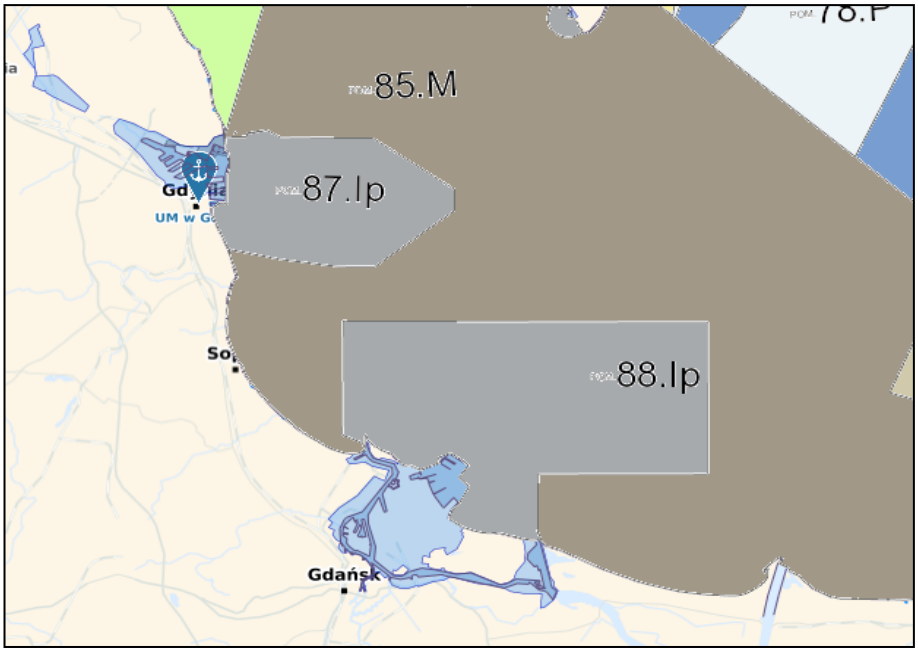

Rys. 7. Plan zagospodarowania przestrzennego

Obecnie dla wód portowych Gdańska i Gdyni opracowywane są szczegółowe plany zagospodarowania. W projektach tych przewiduje się możliwość realizacji funkcji instalacyjnych i serwisowych dla morskich farm wiatrowych w obu tych portach.

W projekcie planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Gdyni (wersja przekazana do ponownych uzgodnień) przewiduje się w akwenach 01.Fp i 09.Fp (Fp – funkcjonowanie portu) realizację inwestycji celu publicznego pt. „Lokalizacja Terminalu Instalacyjnego Offshore i terminali serwisowych (O&M) na potrzeby rozwoju projektów Morskich Elektrowni Wiatrowych (MEW).”

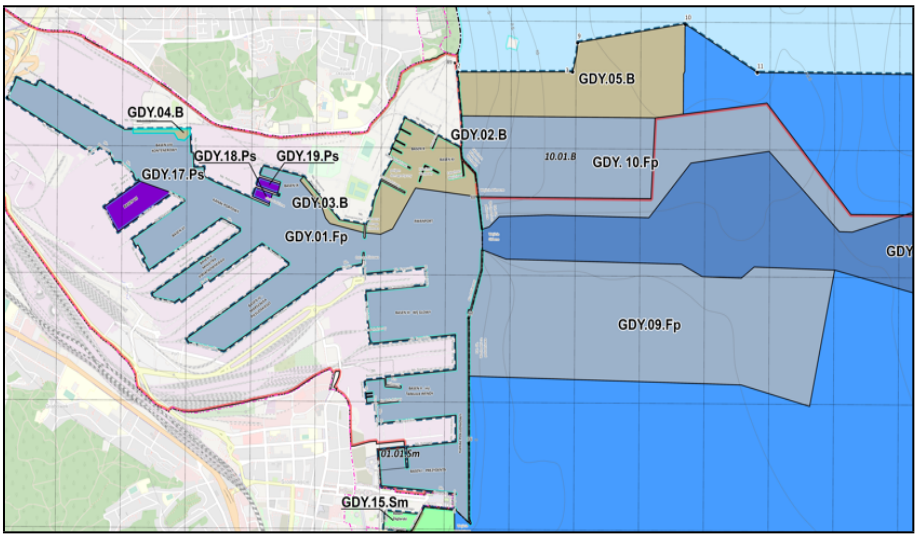

Rys. 8. Plan zagospodarowania przestrzennego

W projekcie planu zagospodarowania przestrzennego akwenów portu morskiego w Gdańsku (wersja przekazana do ponownych uzgodnień) przewiduje się w akwenie 01.Fp realizację inwestycji celu

publicznego pt. „budowa portu instalacyjnego i serwisowego na potrzeby rozwoju sektora morskiej energetyki wiatrowej wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą”.

Jak zostało wskazane wyżej, podejmowane są działania służące temu, aby polskie porty morskie były tzw. „portami pierwszego wyboru” do obsługi instalacyjnej i serwisowej projektów morskich farm wiatrowych, jakie planowane są w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej na Bałtyku. Identyfikuje się wiele walorów po stronie polskich struktur portowych, które po odpowiednim przygotowaniu mogą być bardzo konkurencyjne na rynku. Z posiadanych informacji wynika, że polskie porty mają być wykorzystywane przez podmioty sektora offshore wind na potrzeby właściwych im inwestycji na morzu – co potwierdza, że dostrzegają one ich atrybuty.

Z poważaniem,

Z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Marek Gróbarczyk

Sekretarz Stanu